

Téma nesporných rozvodů manželství si zaslouží širší diskusi

Když před více než třemi lety začali notáři ve Francii rozvádět manželství, ve kterých se oba partneri byli schopni na ukončení svazku dohodnout, označovala to média za společenskou revoluci. Předání této agendy mělo jasný cíl: ulevit prací zavaleným soudům, snížit stres rozvádějících se manželů a pomoci tak vytvořit lepší podmínky pro další fungování rodičů zejména při výchově dětí.

Následně se média začala obracet i na Notářskou komoru ČR – Francie totiž nebyla první, kdo tuto možnost zavedl. Například v Lotyšsku už takový systém funguje téměř deset let a ještě dál šli zákonodárci v Řecku. K tamním notářům přesunuli agendu kompletně. Tedy včetně rozvodů těch, kdo se sami dohodnout nedokážou. Novináři se tak oprávněně ptali, zda se něco podobného chystá i u nás a případně v jaké podobě.

V tu chvíli jsme se spolupodíleli na otevření nejen mediální, ale i celospolečenské diskuse, která v médiích dodnes více či méně rezonuje. K návrhům, zda vůbec a jak konkrétně systém v České republice nastavit, se vyjadřují nejrůznější osobnosti i organizace. To vnímám jako přínosné, protože naši zákonodárci mohou v případě, že se rozhodnou pro implementaci této možnosti do českého práva, jít cestou tzv. best practice. Systém již funguje v četných evropských zemích, a jak jsem zmínil, konkrétní nastavení procesu rozvodu se stát od státu různí. Nejenže v již zmíněném Řecku zahrnuli notářům do předané agendy i sporné rozvody, ale v jednotlivých zemích také fungují různě dlouhé karenční lhůty pro případy, že si manželé rozvod rozmyslí. Jestliže tedy poslanci hodlají agendu nesporných rozvodů v budoucnu svěřit také notářům, mají možnost nastavit systém pro místní podmínky výběrem takových aspektů, aby vše dávalo jako celek smysl, aby se proces pro rozvádějící se lidi usnadnil a nezpůsobil vlnu nevole ze strany organizací, které se zabývají sociální problematikou.

Veřejnost je podle průzkumu z předloňského roku poměrně jednotná. Přes osmdesát procent lidí, kteří si rozvodem prošli, by ten případný další raději absolvovalo u notáře. Důvody jsou různé. Někdo by chtěl proces urychlit, jiný má ze soudní budovy a jednacích síní stísněný pocit. V každém případě bychom názor veřejnosti neměli opomíjet. Už s ohledem na to, že v rozvodovosti patříme v Evropě na ty nejvyšší příčky, bychom názor veřejnosti neměli opomíjet. V Praze se lidé rozvádějí zhruba v polovině případů a relativně brzo po uzavření sňatku.

Nebojme se proto vyslyšet názory dotčených. Ať už jde o profesionály, veřejnost či organizace zastávající k nesporným rozvodům vyhraněný postoj. Ponechme ale diskusi věcnou a racionální. Jako velmi významnou, tradiční a v mnoha případech nenahraditelnou vnímám v procesu rozvodu roli advokátů, která by se ani po případném přesunu agendy měnit neměla. Pokud by manželé měli dohodu o péči a výživném svých dětí a shodli se (v komplikovaných případech typicky za účasti svých advokátů) na vypořádání majetku i budoucím bydlení, nebylo by nutné jít k soudu – manželé by osobně uzavřeli dohodu o rozvodu manželství u notáře. Takové řešení vnímám jako cestu ke stabilizaci poměrů v rozpadlé rodině, zejména pak ve vztahu k nezletilým dětem. A s takovýmto přístupem považuji za nutné diskusi o nesporných rozvodech vést. Dejme tedy stranou své osobní i pracovní zájmy a pokusme se pomoci hladkému průběhu s co nejmenšími dopady na lidskou psychiku, tedy i tu dětskou.

Přesun agendy nesporných rozvodů do notářských úřadů není v Evropě v posledních letech žádnou raritou a je tedy možné, že na jeho implementaci do českého práva dojde. V takovém případě bychom měli využít toho, že můžeme různě nastavené zahraniční právní úpravy vyhodnotit a následně u nás uvést do praxe takový systém, který bude nejlépe korespondovat s českým právním řádem, usnadní průběh dohodnutého rozvodu všem zúčastněným a uleví našim soudům.

Mgr. Radim Neubauer,
prezident Notářské komory České republiky

Text byl uveřejněn v EPRAVO.CZ Magazine 3-4/2020.

Další články:

- [Proč musí obhájce u soudu mlčet?](#)
- [Advokátní úschovy a kolektivní vina](#)
- [Buřty, pivo a nenávisť](#)
- [Kolegialita jako klíč k úspěchu](#)
- [O co aktuálně usiluje vedení ČAK?](#)
- [O důstojnosti advokátního stavu](#)
- [O úspěchu restrukturalizace rozhoduje čas](#)
- [Stojí LL.M. za to?](#)
- [Verba docent ...](#)
- [Hodiny tikají každému](#)
- [Justice před soudem](#)